

## POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno studenta:	Michal Vaculín
Téma práce:	Virtuální měna a právo EU
Rozsah práce:	144 853 znaků vlastního textu
Datum odevzdání práce:	20.12.2023

### 1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant si jako téma své diplomové práce zvolil téma: „Virtuální měna a právo EU“.

Jedná se o téma vhodné jako předmět diplomové práce. Téma je v teorii i v praxi v současné době velmi diskutováno s ohledem na zásadní vliv rostoucí unijní regulace. Nyní probíhá intenzivní příprava národních trhů na uplatnění nové legislativy v praxi, zejména nařízení MiCA. Ostatní světové velmoci unijní snahy o regulaci sledují se zájmem.

Bude zajímavé pozorovat, jak zareagují, a zda se EU stane leaderem v této oblasti, či naopak.

### 2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Diplomantem zvolené téma lze obecně považovat za zajímavé a náročné na teoretické znalosti. Diplomant ovšem prokazuje spíše základní znalosti dané problematiky, což má zásadní vliv na kvalitu předkládané práce. Diplomová práce je zpracována převážně za použití deskriptivní metody, metoda analyticko-syntetická by měla být v práci použita v podstatně větší míře. Zhodnocení dostupné literatury diplomant neuvádí. Diplomant si před tvorbou práce výslovně nevytyčil výzkumné otázky, na které by chtěl nalézt odpověď.

### 3. Formální a systematické členění práce

Dle mého názoru diplomant předkládá diplomovou práci, jejíž zaměření by mohlo být příslibem kvalitního odborného textu. Bohužel jsem toho názoru, že název tématu práce není šťastně zvolený. V akademickém roce 2018/2019, kdy si toto téma diplomant zapsal, byla předkládaná problematika na úrovni EU regulována zcela minimálně. Za posledních několik let toto téma prošlo turbulentním vývojem, kterého si diplomant měl být vědom a dle mého názoru měl téma zúžit, případně změnit osnovu a zaměřit se na zejména na aktuální stav, který v práci představuje bohužel hlavně kapitola č. 4. Předcházející kapitoly prezentují informace všeobecně dlouho známé. Zpracování tématu diplomantem tak lze bohužel hodnotit pouze jako podprůměrně úspěšné. Samotná struktura práce je víceméně logická (připomínky viz níže), ale zpracování práce by si zasloužilo větší pečlivost a hloubku.

Z obsahového hlediska je práce členěna na úvod, závěr a pět věcných kapitol.

Úvod práce není příliš obsáhlý. Postrádám zhodnocení dostupné literatury a uvedení vědeckých metod, které plánuje autor v práci používat (činí tak až v závěru práce). Cíl práce je formulován poměrně obecně. Bylo by vhodné v úvodu práce uvést výzkumné otázky, na které se diplomant bude během tvorby vlastního textu snažit nalézt odpověď.

V po úvodu první kapitole s názvem „Stručná historie peněz“ se diplomant zabývá evolucí peněz.

V druhé kapitole s názvem „Úvod do problematiky kryptoměn“ diplomant popisuje principy fungování kryptoměn, vysvětluje základní terminologii a na příkladech objasňuje, jak fungují jednotlivé druhy kryptoaktiv. Dle mého názoru by pro čtenáře diplomové práce bylo zajímavé, kdyby každá kapitola zahrnovala i autorův názor či jeho vlastní zhodnocení. To bohužel u kapitoly první ani druhé není splněno, což vzhledem ke skutečnosti, že tvoří přibližně polovinu vlastního textu, je zbytečně na újmu kvality předkládané práce. Dle mého názoru by práci prospělo spojení první a druhé kapitoly a jejich zestručnění, případně prodloužení kapitoly čtvrté.

Ve třetí kapitole s názvem „Právo a virtuální měny“ diplomant nejprve popisuje vnímání kryptoaktiv v ČR a velice stručně se věnuje vývoji legislativy na úrovni EU. V této kapitole s ohledem na rozsah úvodních dvou kapitol by bylo vhodné rozebrat přístupy jednotlivých orgánů a institucí ke kryptoměnám. Autor uvádí, že byla přijata prohlášení a zprávy, ale již je více nerozpracovává a nepředkládá alespoň ve vší stručnosti závěry z nich plynoucí. Opět v kapitole bohužel postrádám autorovo vlastní zhodnocení.

Ve čtvrté kapitole s názvem „MiCA“ se autor věnuje nařízení o trzích s kryptoaktivy a hodnotí jeho výhody a nevýhody. Dle mého názoru tato kapitola mohla být pojata komplexněji vzhledem k prvním několika kapitolám práce. Považovala bych za vhodnější uvést a zanalyzovat všechny části balíčku pro oblast digitálních financí. Dále v prvních řádcích kapitoly by měl být celý název nařízení MiCA, případně by měl být na této straně v poznámce pod čarou.

V páté kapitole s názvem „Regulace kryptoaktiv v Číně“ se autor zabývá v celosvětovém měřítku velmi specifickým přístupem tohoto státu. Zpracovaná problematika je zajímavá, ale nerozumím jejímu zařazení jako samostatné kapitoly. Spíše bych ji doporučovala zahrnout do kapitoly třetí nebo jako přílohu diplomové práce.

V závěru práce autor shrnuje dosažená zjištění a vyvozuje z nich několik vlastních výstupů. Uvádí vědecké metody, které při psaní použil. Ztotožňuji se s diplomantem, že dominuje vědecká metoda deskriptivní.

#### 4. Vyjádření k práci

V práci se projevuje vyšší míra popisnosti, ocenila bych více autorových původních analytických závěrů a zřetelnější odlišení vlastního názoru autora od názoru převzatého. Rozvržení šíře kapitol odpovídá roku zadání diplomové práce. Diplomant velkou část práce věnuje obecně známým informacím, část věnující se aktuálnímu unijnímu právu je příliš strohá. Práce ještě splňuje i přes vytýkané nedostatky požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací.

#### 5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Stanovený cíl práce byl splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení „Protokolu o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce“ v systému Theses.cz	Diplomant zpracovává toto méně frekventované téma samostatně. Na škodu práce by nebylo hojnější použití analytické metody na úkor metody deskriptivní. Systém Theses.cz nevykázal žádnou relevantní shodu s jinými dokumenty.
Logická stavba práce	Logická stavba práce je v pořádku, více viz připomínky v textu.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Při zpracování práce vycházel diplomant ze zbytečně úzkého okruhu české, anglické a francouzské odborné literatury, elektronických zdrojů a judikatury. Práci dominují elektronické zdroje.  Seznam literatury je řazen nevhodným způsobem, kdy monografie, kterých diplomant využil pro psaní práce pouhé nízké jednotky, jsou uvedeny až na posledním místě v části ostatní zdroje. Hlavními zdroji diplomové práce jsou právní předpisy, avšak zejména internetové články. Diplomant psal a dokončoval práci v době, kdy bylo možné čerpat z mnohem širšího okruhu relevantních zdrojů. V seznamu použitých pramenů chybí u tuzemských i zahraničních monografií počet stran.  Poznámka pod čarou č. 5 je nekompletní (chybí číslo strany u monografie, se kterými diplomant příliš nepracuje, a jedná se o jednu ze tří v práci použitých monografií) a z toho důvodu je tato citace obtížně přezkoumatelná.  I u elektronických zdrojů, které obsahují časopisecké články, je vhodné číslo strany uvést, pokud je obsaženo (viz např. pozn. pod čarou č. 12 a 16.) Citace č. 146, 147 jsou nekompletní, kdy chybí název předpisu, byť jeho zkratka.

	Zkrácené citace nejsou čtenářsky přívětivé, např. str. 18. Čtenář musí neustále prací listovat.  Forma citací je bez dalších zásadnějších připomínek.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubku provedené analýzy tématu hodnotím ve vztahu ke zvolenému tématu jako podprůměrnou.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Práce obsahuje několik tabulek a grafů.  Ke čtenářské přívětivosti práce a její přehlednosti by prospělo, pokud by diplomant lépe pracoval s odrážkami, např. na str. 18, konkrétně „mezi výhody kryptoměn se řadí“ by bylo vhodné jednotlivé údaje uvést odrážkami. Totéž platí pro „nevýhody“ uvedené na stejné straně 18, dále na str. 27, aj. U třetí kapitoly by měly být za podkapitoly druhé úrovně označeny nadpisy „judikatura“, „bitcoin jako měna“.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je v pořádku. Nepřesnosti či nevhodné formulace se v práci občas vyskytují.

## 6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

1. Mohl by se diplomant vyjádřit k balíčku legislativních návrhů na posílení pravidel EU pro boj proti praní peněz a financování terorismu?
2. Mohl by diplomant přiblížit současný stav a otevřené otázky implementace MiCA v kontextu ČR?
3. Co představují bitcoinová ETF? Jaký vliv diplomant předpokládá na v práci zpracovanou problematiku? Očekává diplomant rozšíření tohoto druhu ETF i v EU?

<b>Doporučení/nedoporučení k obhajobě</b>	<b>práce</b>	Tuto diplomovou práci ještě <b>doporučuji</b> k obhajobě.
<b>Navržený klasifikační stupeň</b>		Diplomovou práci hodnotím na hranici obhajitelnosti, za předpokladu dobrého výsledku u ústní obhajoby navrhuji hodnocení <b>dobře</b> .

V Praze dne 16.01.2024

\_\_\_\_\_  
JUDr. Aneta Vondráčková, Ph.D.  
Oponentka diplomové práce